Alle

„Kvinden og Samfundet"s

Abonnenter i **Provinserne** bedes venligst herefter bestille og betale Bladet kvartalsvis paa nærmeste Posthus — paa Landet hos Landpostbudene — for Januar Kvartal **inden** d. 27. December. Betalingen er: Abonnement 50 Øre, Postpenge 7 Øre og yderligere fordrer Postvæsenet 4 Øre for Opkrævning, ialt 61 Øre Kvartalet.

Alle vore tidligere Abonnenter i

Kjøbenhavn,

der **ikke** har bestilt Bladet gennem Postvæsenet, meddeles herved, at da der paa Forespørgsel derom fra flere Sider er udtalt Ønske om at bibeholde den gamle Ordning: betale Bladet for hele Aaret paa en Gang, vil dette Ønske blive imødekommet og Betalingen: 2 Kr. foruden Postpenge: 36 Øre (7 + 2 Kvartalet i Kjøbenhavn) taget ved Postopkrævning.

Skulde nogen ikke ønske Bladet eller mulig ønske at betale kvartalsvis gennem Postvæsenet, bedes de venligst sende Meddelelse derom til Bl. Kt. **inden Jul.**

Ny tiltrædende Abonnenter

til Januar Kv. vil ved Indsendelse af **Postvæsenets** Kvittering og to 4-Øres Frimærker til Kt., Nørregade 33, St., gratis faa tilsendt Oktober Kv. saavidt Oplaget rækker, — det udkomne straks, Resten ved Kvartalets Slutning. Abonnement 50 Øre + Postpenge, i Kjøbenhavn 9 og i Provinserne 11 Øre Kvartalet.

Bestilles i Provinserne paa nærmeste Posthus og hos Landpostbudene, i Kjøbenhavn foruden paa nærmeste Posthus tillige paa Bladets Kontor og hos Boghandlerne.

Kursus.

Frk. *Marie Steffensen,* Lærerinde ved Askov Højskole, afholder Kursus i Tilskæring og Kjolesyning i København i Januar Maaned. Først læres Mønstertegning. Mønstrene kunne ogsaa anvendes til Undertøj —; derefter klipper og syr hver Elev en Kjole og en Barnekjole eller et Bluseliv. Mønstertegningen er særlig anvendelig ved Skoler og Systuer, hvor der er flere Elever, da den er let at lære, let at anvende og dog nøjagtig og sikker.

Under Henvisning til mit Stykke om Vandreskoler i dette Blads Nr. 11 anbefaler jeg paa det varmeste Husmødre, Haandgerningslærerinder og hvem der ellers har Interesse for nyttig Haandgerning, at melde sig som Deltagere.

Der vil, om et tilstrækkeligt Elevantal melder sig, blive baade et Formiddags og et Aftenkursus.

Undervisningen er 18×3 Timer og et Kursus koster 12 Kr.

Indmeldelser — helst skriftlig — modtages af

Birgitte Berg-Nielsen.
Kommunelærerinde.
Jagtvej 2, 2. Sal, Kbhvn. L.

Tjenestepigernes Møde.

Af den lange Forhandling, der fulgte efter Foredragene, maa vi nøjes med at fremdrage de mest karakteristiske Udtalelser.

Fru B. Berg-Nielsen oplyste, at for 14 Aar siden havde „Dansk Kvindesamfund" afholdt et lignende Møde, men da var det Fruerne der debatterede Spørgsmaalet. Naar de unge Piger nu selv tager Sagen op, skal det nok gaa. Tanken om en Tjenestepigeskole er udmærket — men hvor skal Pengene komme fra? — Taleren spurgte blot. Det er en Fejl, at unge 14 — 15 Aars Piger, uden nogen som helst Uddannelse skal arbejde for Løn, de skal lære deres Arbejde. „Dansk Kvindesamfunds" Husmødreforening har begyndt en Virksomhed i denne Retning. Unge Piger bliver sendt ud til forskellige Hjem et Aars Tid, hvor Husmoderen da oplærer dem i al Husgærning. Men selvfølgelig henvender Foreningen sig kun til Husmødre, den kender, — Børnenes Arbejdskraft skal ikke her udsættes for at blive misbrugt. Mangler de Klæder i denne Tid, saa hjælper Foreningen dem. Vi har hidtil kun hørt godt fra disse Forsøg, det synes at skulle lykkes. Ligeledes tænkes der paa at faa oprettet en Afdeling som en Art Husholdningsskole (Husøkonomi som Statssag) under Landbohøjskolen, hvor Landets unge Kvinder kan faa en Faguddannelse til deres Gerning lige saa vel som Landets Sønner i rigt Maal faar deres. Og faar vi da dygtige Husmødre, der selv har været med at udføre Arbejdet, saa ved de ogsaa hvad dette er værd og vil bedre kunde værdsætte den Hjælp en dygtig Pige kan yde hende. Og Husgerningen vil højnes rundt i Hjemmene. Hele vort Husstel kan muligt ordnes mere enkelt — og selvfølgelig skal en Tjenestepige, — ligesom ethvert andet Menneske have sin Fritid, som hun selv raader over, vi andre skal ikke være Barnepiger for dem, vil de ikke passe paa sig selv, saa kan vi heller ikke Og endelig skal vi have Tyendeloven slaaet ihjel. Hvorfor i al Verden skal Tyendet leve under en anden Lov end vi andre? en Lov, der endnu er værre for Mændene end for Kvinderne, idet den berøver dem deres Valgret. Hvorfor skal Tyendet være en Klasse for sig selv? Tyendeforholdet reguleres af Tilbud og Efterspørgsel; det er en Akkord fra begge Sider — ikke andet, de udfører vort Arbejde, og vi betaler dem Løn derfor, men det behøves der ingen særlig Lov for — —."

Under stærkt Bifald, som for øvrigt hele Aftenen fulgte de kvindelige Talere, sluttede Fru B. Berg-Nielsen, hvorefter nogle mandlige Talere havde Ordet. Med stor Glæde havde den ene hørt paa denne Forhandling og ønskede, at Tjenestepigerne maatte faa Lykke og Held til at bedre deres Stilling. En anden fandt Programmet altfor vagt og moderat, der skulle stilles anderledes store Fordringer. En tredie mente, at Pigerne skulde gaa sammen med de mandlige Tyende i deres Fagforeninger og da navnlig alle Hotel- og Restaurationspiger — for var der nogen, der havde det trangt, saa var det nok disse, og kun ved at gaa sammen med Arbejderpartiet og gennem deres Repræsentanter i Rigsdagen faa deres Krav frem for Lovgivningsmagten — kunde Tjenestepigerne vente at faa deres Kaar forbedret. — Formanden for Tjenestetyendets Fagforening fandt det underligt, at Pigerne ikke gik til denne, men dannede en ny, — hvortil Frk. Marie Christensen svarede, at hun først for faa Dage siden havde vidst, at der eksisterede en saadan — og paa en skriftlig Henvendelse dertil, havde hun end ikke modtaget Svar, saa Fejlen kunde ikke være paa hendes Side. Nu maatte Foreningens Medlemmer selv tage Bestemmelse, om den skulde staa uafhængig eller mulig en Gang søge Samarbejde med den ældre. — —

Til det under Foredragene fremsatte Ønske om, at Herskaberne skulde støtte Pigerne ved at give Bidrag til en Bygning m. m. blev fra flere Sider svaret: nej! — gør det selv, rejs Jer selv en Bygning og søg de billige Statslaan dertil, — ikke ved Gaver eller Basarer, men ved Jert Kontingent skal I føre Jer Sag frem, som alle Organisationer gør. Da staar I paa fast Grund og ved, hvem I skal stole paa. — —

Mødet sluttede sent, og derefter indmeldte mange sig i Foreningen. Det er Hensigten senere hen at afholde lignende Møder i de forskellige Dele af Byen.

Man hører efter dette første Møde adskillige forskrækkede Udraab over, at Pigerne fordrer fri Kl. 7: „Skal Husfruen da selv sørge for Aftensbordet, mens Pigen gaar ud at spadsere?" — Dette er sikkert ikke Meningen, et saadant Punkt var i hvert Fald ikke paa Programmet Mødeaftenen. Her blev det udtrykkelig pointeret, at kun „hvad der laa ud over Aftensbordet" blev regnet for Natarbejde. Alt i alt kan Pigernes Fordringer dog nærmest kaldes moderate. Ingen ved som Tjenestepiger hvad en 16—17 Timers Arbejdsdag vil sige. At de kan ønske denne forkortet vil ingen human Husmoder kunne fortænke dem i. Nu er det kun at haabe, at netop de dygtige Piger, og dem, der har det godt, ikke vil holde sig tilbage, men netop først gaa ind i Foreningen for at kunne bevare denne i det sunde Spor, den nu synes at være inde paa.

A. J.

Fra Byens Raad.

I Borgerrepræsentanternes Møde d. 4. December forhandledes Skolens Ve og Vel. Formanden, Hr. H. Trier tog Ordet for at optage Kvinder i Skoledirektionen.

Forslaget om Husgerning som obligatorisk Fag i Kommuneskolerne blev derefter vedtaget. Borgmester Dybdal gjorde gældende, at det af forskellige Hensyn, navnlig Mangel paa Plads, ikke vilde kunne gennemføres overalt i det førstkommende Aar. Sagen gaar nu til Magistraten og vil rimeligvis undergaa nogle Forandringer, inden den føres ud i Livet.

Sundhedsforeningens Foredrag i December.

Den nystiftede Sundhedsforening har i dens Efteraarsmaaneder udfoldet en livlig Virksomhed. Sammen med Afholdsforeningen arrangerer den Møde paa Møde med oplysende Foredrag — et Samarbejde, der — som ethvert godt Samarbejde, kun kan være til Gavn for begge Parter. I December (d. 7.) har saaledes Frk. Læge *Eli Møller* i Arbejderforeningens Festsal, talt om det menneskelige Legeme, den 8. talte *Dr. Carl Ottosen,* i Nørrebrogade 52, om „Sundhed og Livsnydelse." *Dr. Johannes Hammerik,* d. 13. Decemb., Enghavevej 40, „Lidt om Bakterier og Sygdom." (Med Lysbilleder). *Dr. Bille Top,* ligeledes d. 13. Decemb., Jagtvejen 49, „Om Badning."

Tiden er for alle Møderne Kl. 8½ og fri Adgang for enhver.

Fra Indland og Udland.

Sverige.

En Skole for vordende Husmødre er bleven oprettet i Aar i Upsala; den har 12 Lærere og Lærerinder og staar under Dronningens Beskyttelse. Planen for Undervisningen og Læsefagene er den samme som ved de danske Husholdningsskoler.

Tyskland.

Tjenestepigespørgsmaalet. I Berlins Husmødreforening forsøgte Hr. Redaktør Perlman for nogen Tid siden at komme nærmere ved Løsningen af Spørgsmaalet om Tyendemanglen. I 1898 arbejdede der 800,000 Kvinder i Fabrikkerne, de ⅔ af alle Ægteskabsskilsmisser faldt paa de lavere Klasser; deri syntes at ligge et Bevis for, at Pigerne ikke havde Lyst til husligt Arbejde. Ved det stadige Fabriksarbejde lærte Pigerne ikke noget husligt Arbejde og kunde ikke føre deres eget Hus. Forøvrigt var det de samme Klager som hos os, forældet Tyendelov (fra 1810) daarlig Bolig og knapt tilmaalt Fritid. Han foreslog at give en Aften fri i Ugen til at høre Foredrag o. l. — Dette syntes Husmødrene imidlertid ikke at have Lyst til at gaa ind paa.

Et Brev.

Kære Maja! Du ønsker flere Oplysninger; angaaende Bluseliv saa har Krogh & Dahl, Vimmelskaftet 13, Rester af Silketøj til dette Brug, foruden Tørklæder, Silkeforklæder o. l., der er mange velkomne Julegaver at faa. Og Julekortene glemte jeg. Budtz Møller, Bredgade 21, har en stor Samling blandt meget andet (send dem endelig tidligt afsted) — og Bøger! Hagerup, Gyldendal og fl.

Din Laura.

C. Lauritzen,
Bagerstræde 2, København V,
anbefaler til Julen
Manchetlinned og Underbeklædning,
Stort Udvalg i sorte Sløjfer.
Telf. 1814.

Odder Broderihandel.

Stort Udvalg af alt til Broderifaget henhørende.

Lærerinder ved Højskoler og andre Haandgerningsskoler erholde 10 % Rabat.

Paategning udføres hurtigt og billigt paa alle Stoffer.

Hurtig Ekspedition.

Helga Videbæk, Odder.

Flonels

Underliv	**2,50**
Benklæder med Silkestikning	**4,15**
do. med Tunger	**4,50**
Klokker med Silkestikning	**5,00**
do. med Tunger	**5,50**
Frisertrøjer	**7,50**
Natkjoler	**8,00**
Combinations	**8,00**

(Damernes egne Stoffer modt. til Syning.)

Anna Lindgreen.
Knabrostræde 4,
(lige ved Nygade).

Dansk Kvindesamf. Fæstekontor,
Nørregade 33, St., Telefon 17679.
søger dygtige Kokke-, Stue- og Barnepiger til November og December til høj Løn.

Billige Bøger.

Folke-Sangbogen. 220 af de bedste Folkesange, indbunden 18 Øre. **Melodier** til alle Sangene, flere 2-stem., indb. Kr. 1,50. **Udvalg af Salmer,** 333 af de bedste Salmer og bibelske Sange, indb. 18 Ø. **Alle Folketingsvalg** 1848—92. Kandidaternes politiske Stilling angivet. — Skriftlig Afstemn. 222 Sider. Før Kr. 1,75 nu 1,25. **Grundloven** med Forkl. og Oplysn. til de vigtigste Ser. Før 25 nu 10 Ø. **Tyendeloven** med Vejledn. 8 Ø. **Livet i Utah,** Før 25 nu 15 Ø. **„En rejsende Officer"**, Folkeskuespil. Før 2 nu 1 Kr. **„Den kvindelige Ungdom"**, folkeligt Foredrag af Forstander Kierkegaard. Før 25 nu 15 Ø. **„Knud den Hellige"**, Folkerejsn. i det 11. Aarh. af Fernando Linderberg. Før 30 nu 15 Ø. **„5 Foredrag for Menigmand"**, af Forst. Kierkegaard. Før 25 nu 15 Ø. (Anbefales fra Skolebladet, Charlottenlund).